

Bibliografie příspěvků k dějinám východních Čech v periodických publikacích vydávaných východočeskými institucemi v roce 2019

Cílem této rubriky je výběrově postihnout regionálně-historickou a vlastivědnou produkci odborných institucí (muzea, galerie, archivy, vysoké školy či územní pracoviště Národního památkového ústavu) působících na území východních Čech, případně těch, které se této tematiky svou odbornou a vydavatelskou činností dotýkají. K takovým přesahovým periodikům patří například sborník Havlíčkobrodsko (vydává Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod), který se primárně věnuje oblasti Vysočiny, avšak v úzké návaznosti na region východních Čech. Naproti tomu Východočeské listy historické (vydává Univerzita Hradec Králové), původně zaměřené na dějiny východních Čech, se postupně tomuto územnímu záběru vzdalují a orientují se na širší prostor. Z tohoto důvodu jsou v jeho případě níže uvedeny pouze studie týkající se sledovaného regionu.

V rámci tohoto čísla Východočeského sborníku historického jsou prezentovány obsahy periodik vydaných v roce 2019, přičemž v době uzávěrky nemusela být ještě všechna periodika s vrocením 2019 k dispozici. V takovém případě budou obsahy doplněny v rámci dalšího čísla sborníku. Většina z níže uvedených tiskovin má přidělené číslo ISSN, které přísluší periodikům. Některé však mají přidělené pouze číslo ISBN. Zpravidla se však jedná o publikace, které vycházejí opakovaně pod stejným názvem, proto jsou do tohoto výběru zařazeny také, byť o časopis v pravém slova smyslu nejde. U bibliografického údaje je dodržována forma přehledové rubriky Českého časopisu historického doplněná o informaci, od kdy je periodikum vydáváno, s uvedením instituce, která je jeho vydavatelem (nebo se na vydávání spolupodílí). Zatímco některá periodika, jejichž bibliografii za uvedený rok zde předkládáme, jsou zaměřena čistě historicky a archeologicky s případnými přesahy do pomocných věd či specializačních oborů, jiná jsou koncipována širěji. V takovém případě jsou zahrnuty pouze citace historických a archeologických článků a studií. Zařazeny tak nejsou příspěvky zabývající se přírodovědou, současnou kulturní produkcí (divadelní představení apod.), případně prezentující výroční zprávy institucí apod.

Archeologie východních Čech (vychází od 2011; vydává Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465, Hradec Králové, 500 01)

Sv. 15, 2018 (vyšlo 2019):

David VÍCH – Jiří KMOŠEK, Depot doby bronzové ze Lhoty u Chroustovic na Chrudimsku, s. 5–21. – Kateřina SUCHOPÁROVÁ – Tereza HOLBOVÁ – Štěpán KRAVCIV, Laténské nálezy z lokality Černčice (okr. Náchod), s. 22–33. – David VÍCH – Tomáš BEK, Vrcholně středověká situace v Taticích na Lanškrounsku, s. 34–52. – Pavel DRNOVSKÝ – Erika PRŮCHOVÁ, Šibenice v Letohradě, okr. Ústí nad Orlicí, s. 53–63. – Pavel HORNÍK – Miroslav NOVÁK, Drobné výzkumy na k. ú. Čáslavky (okr. Jaroměř) v letech 2014 a 2015, s. 67–86. – Pavel HORNÍK – David RYDLO – Ondřej TŮMA, Solitérní nálezy z doby bronzové na k. ú. Stanovice u Kuksu, okr. Trutnov, s. 87–93. – Tomáš BEK – David VÍCH, Drobné záchranné výzkumy Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě v roce 2016, s. 94–113. – Radek BLÁHA – Pavel HORNÍK – Miroslav NOVÁK, Přírůstky archeologické sbírky AO MVČ v roce 2017, s. 114–139. – Eva ULRYCHOVÁ, Středověké a novověké protieroziní stavby, s. 140–161.

Sv. 16, 2018 (vyšlo 2019):

David VÍCH, Záchranný archeologický výzkum sídliště z doby bronzové ve Vraclavi, s. 9–33. – Tereza JOŠKOVÁ – Tomáš BEK, Laténské nálezy z Třebešova, okr. Rychnov nad Kněžnou, s. 34–50. – Tomáš MANGEL – Petr VRÁNA – Martina BEKOVÁ, Laténské sídliště v Doudlebech nad Orlicí v kontextu osídlení povodí Orlice, s. 51–76. – Pavel HORNÍK – Jan JÍLEK – František KAŠPÁREK, Soubor protohistorických hrotů šípů listovitého tvaru z Klamoše (okr. Hradec Králové). Úvaha nad funkční a chronologickou interpretací, s. 77–88. – Anežka DRAGONOVÁ, Keramické nálezy z fortifikací ve Velkém Vřešťově, s. 89–123. – Kateřina FLEKNOVÁ, Zpracování a vyhodnocení keramických nálezů z hradu Skály, s. 123–153. – Radek BLÁHA – Petra SEHNOUTKOVÁ, Dvě keramická akvamanilia ze sbírek MVČ HK, s. 154–163. – Pavel DRNOVSKÝ, Fragment bronzové hlavice tzv. diamantového palcátu z Libin u Jaroměře (okr. Náchod), s. 167–172. – Radek BLÁHA, Stilus z Hradce Králové, s. 173–178. – David VÍCH – Tomáš BEK, Záchranný archeologický výzkum u kaple Zmrtvýchvstání Páně v Knapovci na Orlickoústecku, s. 179–186. – Tomáš BEK – David VÍCH, Drobné záchranné výzkumy Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě v roce 2017, s. 187–198.

Sv. 17, 2019:

Petr ČECHÁK – Ondřej HERČÍK – Kateřina ČECHÁKOVÁ-SUCHOPÁROVÁ – Matěj TOMAN, Štípaná industrie z lokality Chotěvice (okr. Trut-

nov), s. 5–25. – Kamil KOČTÚCH, Třebešov (okr. Rychnov nad Kněžnou) – aktuální stav poznání areálu pohřebiště lužických popelnicových polí, s. 26–72. – Tereza HOLBOVÁ, Nestandardní polohy s doklady laténských aktivit ve východních Čechách, s. 73–105. – Jiří SLAVÍK, Suterenní prostory v jižní části areálu broumovského kláštera, s. 106–119. – Pavel HORNÍK – Filip ŠRŮTEK, Sídliště z doby římské na k. ú. Černilov (okr. Hradec Králové), s. 123–131. – Radek BLÁHA, středověké a novověké kamenné lící formy ze staré sbírky MVČ HK, s. 132–137. – David VÍCH, Drobné záchranné výzkumy Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě v roce 2018, s. 138–153. – David VÍCH, Přehled archeologických akcí Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě v letech 2017–2018, s. 154–159.

Havlíčkobrodsko (vychází od 1971; vydávají Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, Havlíčkovo náměstí 19, Havlíčkův Brod, 580 01 – Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Havlíčkův Brod, Kyjovská 1125, Havlíčkův Brod, 580 01)

Sv. 33, 2019:

Tomáš SOMER, (Havlíčkův) Brod za Rajmunda z Lichtenburka, s. 9–41. – Petr VILÍM, Panství Maleč – osudy majitelů a jejich poddaných, s. 43–71. – Filip PLAŠIL, Historie advokacie v Polné, s. 73–101. – Pavla KORITENSKÁ, Spisovatel Ignát Herrmann aneb dlouhá cesta z Chotěboře přes Hradec Králové do Prahy, s. 103–135. – Jiří MIKULKA, Ve stínu mladšího bratra, životní cesta vojáka československé zahraniční armády a příslušníka SNB Jana Kuttelwaschera, s. 137–161. – Petr TVRDÝ, „Pro případ, že bude veřejný klid a pořádek rušen...“ Léta 1918 až 1949 pohledem památníků četnických stanic/stanic sboru národní bezpečnosti v Německém i Havlíčkově Brodě a blízkém okolí, s. 163–197. – Michal STREUBEL, Smírčí kříže a kameny Havlíčkobrodská, s. 199–231. – Jaroslav HOLÝ, Dorostenecký lehkootletický oddíl v Golčově Jeníkově v letech 1949–1953, s. 233–239.

Chrudimské vlastivědné listy (vychází od 1996; vydává Regionální muzeum v Chrudimi, Široká 86, Chrudim, 537 01)

Roč. 27, 2019, č. 1:

David RICHTER, Vlastníci hradu Rabštejnka a jejich rodiny v nejstarších chrudimských městských knihách, s. 7–9. – Jan MUSIL, Objev pozdně gotického architektonického článku v Lázeňské ulici v Chrudimi v roce 2015 (příspěvek k lokalizaci nejstarší chrudimské lázně), s. 10–13. – Petr BOČEK, Protiletický (protiplynový) kryt pod Pardubskou fortanou, s. 14–16. – Alena DUFKOVÁ, Chrudimské hřbitovy (1. část), příloha. – Iva KOPECKÁ,

„Odnесли jsme pohana, přinášíme křesťana“: křest a kmotrovství (1. část), příloha.

Roč. 27, 2019, č. 2:

Jan MUSIL, Fajánsová poklička z hradu Košumberka, s. 5–8. – Milan PILNÝ, O Budči chrudimské, s. 9–13. – Veronika LÁNSKÁ, Kinští v Heřmanově Městci, s. 14–16. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Čtvrtý rozměr Miroslava Hanuše, s. 17–19. – Alena DUFKOVÁ, Chrudimské hřbitovy (1. část), příloha. – Iva KOPECKÁ, „Odnесли jsme pohana, přinášíme křesťana“: křest a kmotrovství (2. část), příloha.

Roč. 27, 2019, č. 3:

Pavel KOBETIČ, Chrudim – cíl desetitisíců zájemců o plakáty A. Muchy, s. 2. – Jan MUSIL, Nález středověké sekery z okolí Toulouvcových maštalí, s. 3–5. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Markalousové a Chrudim (1. část), s. 6–8. – Veronika LÁNSKÁ, Kinští v Heřmanově Městci – kníže Karel Kinský (1858–1919), s. 9–11. – David RICHTER, Vysílání státního rozhlasu z knihovny Průmyslového muzea pro východní Čechy v roce 1937, s. 14. – Alena DUFKOVÁ, Pivovarnictví v Chrudimi, s. 15–16. – Petr BOČEK, Bratři Baldové a film, s. 17–19.

Roč. 27, 2019, č. 4:

David RICHTER, Návštěva prezidenta Edvarda Beneše v Chrudimi v roce 1936, s. 2–4. – Jan MUSIL, Hra v koule aneb hazard ve středověké Chrudimi?, s. 5–10. – Iva KOPECKÁ, 370 let salvátorské tradice v Chrudimi. Obrazy sv. Salvátora ve sbírkách RM v Chrudimi, s. 11–13. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Markalousové a Chrudim (2. část), s. 14–16. – Jan FROLÍK, Trochu jiná osmičková výročí, s. 17–18. – Alena DUFKOVÁ, Koptské tkaniny v chrudimském muzeu, s. 19.

Roč. 27, 2019, č. 5:

Jan FROLÍK, Trochu jiná osmičková výročí ještě jednou, s. 2–4. – Jan MUSIL, Nález středověké dýky v k. ú. Třemošnice nad Doubravou, s. 5–9. – Alena DUFKOVÁ, Liturgické textilie ze sbírek Regionálního muzea v Chrudimi, s. 10–11. – David RICHTER, 28. říjen 1918 v Chrudimi, s. 13–14. – Alena DUFKOVÁ, Tajemství staré truhly, s. 15. – Simona VYLÍČILOVÁ, Prvorepublikový velikán, zahradní architekt Josef Vaněk, s. 16–20.

Roč. 27, 2019, č. 6:

Milena BURDYCHOVÁ, 120 let muzejní budovy, s. 2–4. – Spory o náhrobky biskupa Haye a kanovníka Venuta u kostela v Chrašicích (1. část), s. 5–9. – Alena DUFKOVÁ, Liturgické textilie ze sbírek Regionálního muzea v Chrudimi (2. část), s. 10–11. – Veronika LÁNSKÁ, Zajímavé pohlednice ze sbírek Regionálního muzea v Chrudimi. Česání chmele

v Chrudimi 1927, s. 14–15. – Simona VYLÍČILOVÁ, Ing. Vlastimil Vaněk (*4. března 1918 – †31. srpna 1999), s. 16. – Simona VYLÍČILOVÁ, Projekty zahradního architekta Josefa Vaňka v Pardubickém kraji, s. 17–20.

Chrudimský vlastivědný sborník (vychází od 1996, vydává Regionální muzeum v Chrudimi; Široká 86, Chrudim, 537 01)

Roč. 23, 2019:

David NOVOTNÝ, Kardinál Maria Tadeáš Trauttmansdorf a společenský vzestup rodu Wiederspergerů, s. 3–52. – Jan FROLÍK, K datování hradiště Rabouň (katastrální území Doly, okres Chrudim), s. 53–73. – Michal BENDA, MUDr. František Novotný – chrudimský lékař, politik, národovec, s. 75–103. – Jarmila DOUBRAVOVÁ, Hudba a gastronomie, s. 105–118. – Jan MUSIL, Zaniklá středověká vesnice pod Sečskou přehradou (katastrální území Seč a Hoješín, okres Chrudim) aneb Ústupky roku 1315?, s. 119–150.

Královéhradecko (vychází od 2004; vydává Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465, Hradec Králové, 500 03 – Státní oblastní archiv v Zámrsku – Státní okresní archiv Hradec Králové, Škroupova 695/2, Hradec Králové, 500 02)

Sv. 10, 2019:

Michal BENDA, Od katedry ke kronice. Životní příběh Bohumila Bílka, s. 13–24. – Radek BLÁHA, Nález zlomku raně středověké dlaždice z Hradce Králové. Příspěvek k otázce nejstarších sakrálních staveb ve městě, s. 25–34. – Petr GRULICH, Titul královské věnné město a jeho užívání na konci 19. a na počátku 20. století, s. 35–60. – Ladislav HOLOUBEK, Královéhradecký biskupský seminář v 18. a 19. století, s. 61–90. – Ivo KADLEČEK, Hazkarat nešamot za architekta Kurta Spielmanna a jeho realizace na severu východních Čech, s. 91–144. – Karolína KEJVALOVÁ, Královéhradecká Trhová kniha žlutá 1588–1602: registový katalog, s. 145–187. – Josef KINDL, Novobydžovské soudní pře z let 1548–1564 postoupené k apelačnímu soudu, s. 189–207. – Pavla KORITENSKÁ, Městská vyšší škola pro ženská povolání hospodářská v Hradci Králové, s. 209–223. – Klára LUKÁŠOVÁ, František Ulrich v zrcadle rodinné korespondence, s. 225–235. – Josef NOVÁK, Vražda českého strážníka Jaroslava Müllera v Náchodě, s. 237–259. – Jiří PAVLÍK, Národnostní vyhraňování v rámci královéhradeckých spolků od 40. let do poloviny 60. let 19. století, s. 261–274. – Josef PTÁČEK, Karel Poláček a hantýrka haluzáků z Orlických hor, s. 275–279. – Josef ŠRÁMEK, Královéhradecké zvony ve víru velké války (inventura problematiky), s. 281–313. – Eva VĚTROVSKÁ, Každodenní život na Nechanicku v době předválečné, s. 315–331. –

Eva VODOCHODSKÁ, JUDr. Eduard Langer – jeho rodina a politické aktivity, s. 333–353. – Jana VOJTÍŠKOVÁ, Věž Kropáčka. Případová studie k zaniklým objektům bývalého královského věnného města Hradce Králové, s. 355–363. – Ruth Jochanan WEINIGER – Ladislav ZIKMUND-LENDER, Pohřební „dvorana“ s kolumbáři na židovském hřbitově na Pouchově, s. 365–381. – Ladislav ZIKMUND-LENDER, Vídeňská gramatika se setkává s internacionální funkcionalitou: architekt Kurt Spielmann na Královéhradecku, s. 383–402. – Jaroslav ŠŮLA, Jaroslav Prokop (16. XI. 1939 – 1. XII. 2018), s. 405–406.

Kladský sborník (vychází od 1996; vydávají Muzeum Podkrkonoší v Trutnově, Školní 150, Trutnov, 541 01)

Sv. 12, 2019:

Vladimír WOLF, Životní jubileum dr. Růženy Hlušičkové, s. 7–9. – Jaroslav ŠŮLA, Česko-polská Kladská komise, její založení a činnost. Vzpomínky a doklady s. 11–24. – František MUSIL, K formování kladského děkanátu do počátku 15. století, s. 29–49. – Marek CETWIŃSKI, Jak Jan Długosz ziemię kłodzką do Polski przyłączył, s. 51–59. – Jaroslav ŠŮLA, Zejdlicové ze Šenfeldu, majitelé homolského panství v hrabství kladském (1534–1541), s. 61–71. – Petr KREUZ, Soudnictví a kriminalita v Kladsku za třicetileté války ve světle knih protokolů Apelačního soudu v Praze, s. 73–114. – Irena KORBELÁŘOVÁ, Lázeňské pobyty slezských vévodských rodin v Kladsku v 17. století, s. 115–128. – Jaroslav ČÁP, Kladské vesnice čermenského statku a záduší ve světle archivních pramenů z druhé poloviny 17. století, s. 129–148. – Jiří SLAVÍK, Materiálie k dílu zvonářů z česko-kladského pomezí, s. 149–157. – Růžena HLUŠIČKOVÁ – Jaroslav ŠŮLA, K úvahám o vrácení Kladska, s. 159–176. – Piotr PAŁYS, Okoliczności arestowania pastora Martina Hoffmana w świetle źródeł polskiej proweniencji, s. 177–184. – Jaroslav ŠŮLA, Plány československé a polské emigrace na rozdělení území východní části Německa po skončení II. světové války, s. 185–192. – Zdeněk JIRÁSEK, Matice opavská a Kladsko po druhé světové válce, s. 193–198. – Růžena HLUŠIČKOVÁ, Ze života katolických věřících v Kladsku po druhé světové válce, s. 199–207. – Jerzy KORDAS, Opór w stanie Wojennym na Ziemi Kłodzkiej (13. XII. 1981 – 22. VII. 1983), s. 209–229. – Manfred SPATA, Die Eintausender des Glatzer Berglandes, s. 231–261. – Vlastimil MÁLEK, Vybraná glaciensia ze sbírky trutnovského muzea, s. 263–274. – Aleš FETTERS, F. X. Šalda a kladské pomezí, s. 275–279. – Šárka SLAVÍKOVÁ, Spisovatel Martin Jan Vochoč. Neznámý autor zapomenutého historického románu o Hynkovi z Poděbrad, s. 323–342.

Lanškrounsko (vychází od 2003; vydává Městské muzeum Lanškroun, Náměstí Aloise Jiráska 1 – zámek, Lanškroun, 563 01)

Roč. 17, 2019:

Dita HÁLOVÁ, 100 let od narození Bohuslava Felcmana – slavného rodáka z oblasti textilnictví, s. 3. – Marie BORKOVCOVÁ, Historie lanškrounských pivovarů, s. 4–5. – Marie BORKOVCOVÁ, Historie firmy Rudolfa Emila Langera, s. 6–9. – Marie BORKOVCOVÁ, Historie papírenského průmyslu v Lanškrouně, s. 18–28. – Dita HÁLOVÁ a kol., Životní styl předsametové éry a Pardubický kraj, s. 29–31.

Muzejní noviny (vychází od 1992; vydává Regionální muzeum a galerie v Jičíně, Valdštejnovo náměstí 1, Jičín, 506 01)

Sv. 40, 2019 (Kozojedy):

Radek NOVÁK, Archeologie, s. 3. – Hana FAJSTAUEROVÁ, Historie, s. 4–24. – Hana MACHÁČKOVÁ, Kostel sv. Václava se zvonicí, s. 25–29. – Jana SCHLESINGEROVÁ, Památky, s. 30–33. – Hana MACHÁČKOVÁ, Lidová architektura, s. 34–35.

Orlické hory a Podorlicko. Sborník vlastivědných prací: přírodou, dějinami, současností (vychází od 1968; vydává Muzeum a galerie Orlických hor, Jiráskova 2, Rychnov nad Kněžnou, 516 01)

Sv. 26, 2019:

Martina BEKOVÁ, Třebešov – dvojí posun v nejstarší historii, s. 35–47. – Vladimír SVATOŇ, Krátká historie roubeného pavlačového statku č. p. 15 v Rohenicích a jeho obyvatel (1786–1854), s. 48–57. – Jan ŠKODA, Objev dvojice dosud neznámých svědků počátků osídlení horního toku Divoké Orlice – díl I. gruntovní kniha Jadrné (Kerndorfu) 1591–1655, s. 58–91. – Iveta PRÁZOVÁ, Historie Kodymova národního domu v Opočně od vzniku myšlenky do roku 1930, s. 92–110. – Radim URBÁNEK, Překvapení v mlýnici – neobvykle jiné technologické vybavení venkovského mlýna, s. 111–118. – Jiří FUKS, O menších varhanách zámeckého kostela v Rychnově nad Kněžnou, s. 119–123.

Východočeské listy historické (vychází od 1997/č. 11; vydává Univerzita Hradec Králové, Historický ústav Filozofické fakulty, Rokitanského 62, Hradec Králové, 500 03)

Sv. 39, 2019:

Matěj BEKERA, Královéhradecký architekt Oldřich Liska a jeho inovativní přístupy k budovám vzdělávacích institucí, s. 61–81. – Martin KOSAŘ, K problematice počátků osídlování Skutečska, s. 91–99. – Petr SEDLÁ-

ČEK, Nadační listina Jetřicha z Janovic a Náchoda z 29. listopadu 1402. Diplomatický, paleografický a jazykový rozbor, s. 101–108.

Sv. 40, 2019:

Lucie BAREŠOVÁ, Bartoňové z Dobenína a jejich spolupráce s předními umělci 1. poloviny 20. století, s. 61–75. – Aleš ROUBAL, Obnova masarykovské tradice a oslavy 50. výročí Československa na Královéhradecku, s. 93–105.

David RICHTER